

การปลูกพลับ

ฉบับปสวเผยแพร่งานที่ 75 ฝ่ายเอกสารคำแนะนำ

กองเกษตรสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ . .

ลักษณะทั่วไป
สภาพดินฟ้าอากาศ
พันธุ์
การขยายพันธุ์
การปลูก
การใส่ปุ๋ย
ศัตรูและการป้องกันกำจัด
การเก็บผล
ประโยชน์
เอกสารอ้างอิง

ลักษณะทั่วไป

พลับเป็นไม้ผลเมืองหนาวซึ่งเป็นไม้ผลยืนต้นขนาดใหญ่มีการเจริญเติบโตดี ลำต้นมีผิวหยาบกร้าน ชรุขระ สีน้ำตาลแก่ ใบสีเขียวเป็นมันรูปหัวใจ ดอกคล้ายระฆังสีเหลืองอ่อน มีทั้งดอกตัวผู้และดอกตัวเมีย ส่วนดอกกระเทยนั้นพบน้อยมาก ลักษณะผลมีหลายแบบเช่น กลม กลมแบน กลมยาว คล้ายรูปกรวยผลอ่อนมีสีเขียว เมื่อผลแก่จะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง เนื้อผลจะแข็งเมื่อสุกเต็มที่ที่จะเปลี่ยนเป็นสีแดงส้ม เมล็ดสีน้ำตาลแก่พลับบางชนิดก็มีรสฝาด บางชนิดก็มีรสหวาน พลับเป็นพืชในวงศ์ Ebenaceae มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Diospyros kaki

สภาพดินฟ้าอากาศ

พลับเป็นพืชที่ชอบอากาศหนาวเย็น เพื่อให้การพักตัวสิ้นสุดลง แต่ก็ไม่ชอบอากาศหนาวเย็นจัดเกินไป อุณหภูมิที่ลดต่ำอย่างกะทันหันระหว่างต้นฤดูหนาวทำให้เกิดอันตราย ดังนั้น ความเย็นและระยะเวลาหนาวก็เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ดินที่เหมาะสมก็คือดินร่วนปนทรายควรเป็นกรดอ่อน ๆ ซึ่งจะทำให้ได้ผลผลิตดี

พันธุ์

แบ่งออกตามความแตกต่างเรื่องรสชาติเป็น 2 พวกใหญ่ ๆ คือ

1. **พลับหวาน** พวกนี้รสหวานกรอบไม่ฝาดแม้จะเก็บมาจากต้นที่รับประทานได้เลยได้แก่ พันธุ์พยู โลโอเปอเซียน ไจโร ซารูก้า

2. **พลับฝาด** เมื่อผลยังไม่สุกจะมีรสฝาด หากจะรับประทานต้องนำไปผ่านกรรมวิธีการลดความฝาดเสียก่อน เมื่อผลสุกเต็มจะมีสีแดงส้ม เนื้อผลนุ่ม รสหวาน พันธุ์พวกนี้ได้แก่ ทานีนาซี, ฮาซียา, ซูรุ ความฝาดนี้ก็เนื่องจาก แทนนิน ในเนื้อของผลนั่นเอง

ลักษณะพันธุ์บางพันธุ์ที่น่าสนใจ เช่น

พยู มีผลขนาดกลางจนถึงใหญ่ รูปร่างกลมแบนสีแดงสดอมส้มคล้ายผลมะเขือเทศ มีรสหวานจัด แม้ว่าเนื้อผลจะยังคงแข็งอยู่ ไม่มีเมล็ด ผลแก่ราวปลายเดือนกันยายน

โลโอเปอเซียน มีผลขนาดใหญ่ รูปร่างกลมเนื้อผลมีรสหวาน แม้ว่าผลจะยังไม่สุกเต็มที่ มีเมล็ดผลจะแก่ปลายเดือนกันยายน

ไนดิงเกล มีผลขนาดใหญ่ รูปร่างคล้ายกรวยเมื่อผลยังไม่สุกจะมีรสฝาด เมื่อสุกเต็มที่เนื้อผลจะนุ่มรสหวาน

ทานีนาซี มีผลขนาดใหญ่ กลมยาวคล้ายกรวย รสฝาดเล็กน้อย เมื่อสุกเต็มที่เนื้อนุ่ม ผิวสีแดงส้ม มีรสหวาน ไม่มีเมล็ด

ฮาซียา ผลมีขนาดใหญ่มาก รูปร่างคล้ายพันธุ์ทานีนาซี รสฝาด แม้เมื่อสุกเต็มที่ผิวสีแดงเข้ม เนื้อผลนุ่มจะมีรสหวาน

ซูรุ ผลรูปกรวยยาวกว่าพันธุ์อื่น ๆ ผิวสีเหลืองอมส้ม

การขยายพันธุ์

การขยายพันธุ์พลับทำได้หลายทาง เช่น การเพาะจากเมล็ด การใช้หน่อที่งอกมาจากราก การติดตาและต่อกิ่ง ต้นที่ได้จากการเพาะเมล็ดมักจะกลายพันธุ์และมีการเจริญเติบโตไม่สม่ำเสมอ ต้นที่ได้จากหน่อที่งอกออกมาจากราก ก็ขยายพันธุ์ได้ช้าและมีจำนวนน้อย ส่วนการติดตาและต่อกิ่งทำได้ง่ายมาก แต่ต้องใช้ต้นตอที่มีระบบรากแข็งแรง

ต้นตอที่ใช้กันในประเทศไทยใช้พืชสกุล Diospyros (Genus) เช่น กล้วยถาซี (D. glandulosa) ตะโกนา (D.rhodocalyx) ตะโกสวน (D.malabarica) จันเข่า (D.dsyphylla) มะพลับดง (D.schmidtii) ฯลฯ

หนากอบนี้

หนากติเป

สารบัญ

สำหรับกล้วยถาษีเป็นไม้ป่าที่มีอยู่ตามธรรมชาติ บริเวณภูเขาสูงทางภาคเหนือของไทย มีลำต้นใหญ่ระบบรากลึก ทนสภาพแห้งแล้งเติบโตดี

มรสุม

พลับเป็นไม้ผลที่มีการผลัดใบ ต้องการสภาพอากาศที่หนาวเย็น ในฤดูหนาวใบจะเริ่มเปลี่ยนเป็นสีเหลืองและร่วงตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนพอสถึงเดือนมกราคมใบจะร่วงหมดต้น ต้นพลับจะพักตัวจนถึงเดือนมีนาคมก็จะเริ่มผลิใบขึ้นมาใหม่หลังจากนั้นไม่นานก็จะมีการผลิตดอกและติดผล ผลจะแก่ในราวเดือนสิงหาคมถึงกันยายน

พลับขึ้นได้ดีในดินแทบทุกชนิด จึงไม่มีปัญหามากนักสำหรับการเลือกที่ปลูก ระยะปลูกที่เหมาะสม 6-8x6-8 เมตร ซึ่งควรเริ่มปลูกต้นฤดูฝน

การเตรียมหลุมปลูกพลับ ควรขุดให้มีความกว้างยาวลึกด้านละ 1/2x1 เมตร แบ่งดินบนไว้กองหนึ่งดินชั้นล่างไว้อีกกองหนึ่ง นำปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกเก่า ๆ เทใส่ลงไปขนาดพอ ๆ กับกองดินบนผสมคลุกเคล้าให้เข้ากัน หลังจากนั้นจึงค่อยเอาดินล่างกลบลงไปให้มีระยะสูงกว่าปากหลุมเล็กน้อย นำต้นพลับที่ชำไว้ลงปลูก

การใส่ปุ๋ย

ควรแบ่ง 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกให้เมื่อพลับเริ่มออกดอก โดยให้สูตร 13-13-21 อีกครั้งหนึ่ง ให้หลังจากเก็บเกี่ยวผลและตัดแต่งกิ่งแล้วโดยให้สูตร 15-15-15 สำหรับอัตราที่ใช้ก็แล้วแต่ขนาดและอายุของพลับ วิธีการให้ทำโดยพรวนดินรอบบริเวณทรงพุ่มต้น ๆ ไม่ต้องลึกแล้วโรยปุ๋ยรอบๆ หลังจากนั้นก็น้ำตาม บริเวณที่โรยปุ๋ยให้ทั่ว

ศัตรูและการป้องกันกำจัด

พลับเป็นไม้ผลที่ไม่ค่อยจะมีปัญหาในเรื่องโรคและแมลงมากนัก ซึ่งในเมืองไทยยังมีการศึกษากันน้อยมาก แต่ในต่างประเทศมีสำคัญ ๆ เช่น

โรค Grown gall

สาเหตุจากเชื้อแบคทีเรียชื่อ *acterium tumorfaciens* ป้องกันโดยการไม่นำเอาต้นที่เป็นโรคไปปลูก

นอกจากนี้ก็มีไส้เดือนฝอยในดินทำให้เกิดโรครากปม นกและแมลงวันผลไม้บ้างเล็กน้อย

หมากอบนี้

หมากดิบ

สารบัญ

การเก็บพลับ

พลับที่ปลูกในประเทศไทย จะเก็บเกี่ยวได้ตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงกันยายน ตามแต่พันธุ์นั้น ๆ ว่าจะสุกก่อนหรือหลังแคไหน ส่วนในอเมริกาจะเก็บเกี่ยวได้ประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม การเก็บเกี่ยวต้องทำอย่างระมัดระวังอย่าให้ผลช้ำหรือมีรอยตำหนิได้เพราะว่าเชื้อราอาจจะเข้าไปทำลายให้ผลเน่าเสียหายเก็บไว้ได้ไม่นาน และไม่เป็นที่ต้องการของตลาด ซึ่งในการเก็บเกี่ยวจะต้องใช้กรรไกรตัดที่ขั้วผล อย่าใช้มือเด็ดเป็นอันขาด ผลที่เก็บจะต้องเป็นผลที่แก่จัดผิวผลมีสีเหลือง ซึ่งผลจะยังคงแข็งแรงอยู่ หลังจากเก็บเกี่ยวแล้วควรจะใช้กระดาษฟางห่อผลคล้ายกับการห่อผลแอปเปิลเรียงซ้อนกัน 2-3 ชั้น ในกล่องกระดาษพร้อมที่จะขนส่งสู่ตลาด

ประโยชน์

พลับเป็นผลไม้ที่รับประทานสดได้มีรสหวานหอมชื่นใจ นอกจากนี้ยังนำไปทำเป็นอุตสาหกรรมทำพลับแห้งได้อีกด้วย และถ้ามีมากพอสมควรอาจจะส่งไปขายในตลาดต่างประเทศเป็นการเพิ่มพูนรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกได้เป็นอย่างดีด้วย

เอกสารอ้างอิง

1. โอสการ์ ตันทวีรุฬห์ การปลูกพลับ วารสารส่งเสริมการเกษตร 2520
2. เอกสารวิชาการ งานศึกษาไม้ผล สำนักงานโครงการเกษตรที่สูง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพมหานคร
3. ปวิณ ปุณศรี แนะนำโครงการไม้ผลเมืองหนาว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพมหานคร

.....

ขนาดอนันต์

ขนาดลิบ

สารบัญ